

CIXIN LIU
A HALÁL VÉGE

A HÁROMTEST-TRILÓGIA
3/3

EURÓPA
KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2019

I. SZ. 1453. A MÁGUS HALÁLA

XI. Konstantin szünetet tartott, hogy összeszedje magát. Félretolta a város védvonalainak térképeit, melyek az asztalán halmozódtak, szorosabbra húzta magán bíbor köpönyegét, és várt.

Időérzéke pontos volt: a rengés épp akkor jött, amikor várta, erős, erőszakos reszketés, mely mintha egyenesen a föld mélyéből tört volna elő. Az ezüst gyertyatartó rezgett, zizegett. Egy leheletnyi porfelhő abból a porrétegből, amely talán ezer éve ült már a Nagy Palota tetején, leszállt, a gyertyalángok közé sodródott, és a porszemcsék apró szikrákban robbantak fel.

Minden harmadik órában – ennyi időbe telt az oszmánoknak újratölteni a hatalmas ágyúkat, amelyeket egy Orbán nevű mérnök tervezett – ötmázsás kőgolyók csapódtak neki Konstantinápoly falainak. Ezek voltak a legerősebb falak a világon – először II. Theodosius húzott ide falat az ötödik században, és azóta folyamatosan megerősítették és továbbépítették őket. Főleg ezeknek köszönhetette a bizánci udvar, hogy oly sok hatalmas ellenséget túlélt.

A hatalmas kőgolyók azonban most minden egyes becsapódással lyukakat ütöttek a falakba, mintha egy láthatatlan óriás harapna beléjük. A császár szinte látta maga előtt a jelenetet: a robbanás során szétrepült törmelék még a levegőben volt, de a számtalan katona és polgár seregnyi bátor hangyaként lepte el a falakon ejtett friss sebet a porral teli égbolt alatt. Azzal töltötték be a lyukat, ami épp a kezük ügyébe akadt: a város más épületeiből vett

építőanyagokkal, földdel teli lenvászon zsákokkal, drága arab szőnyegekkel... Még a porfelhőt is látta maga előtt, ahogy átitatja a lemenő nap fénye, miközben lassan tart Konstantinápoly felé, akár egy arany szemfedő.

Az öt hét alatt, amióta a várost ostromolták, naponta hétszer rengett meg a föld, olyan rendszeres időközönként, mint valami kolosszális méretű óra ütései. Egy másik világ időszámítása és ritmusa volt ez, a pogányok ideje. A rengésekkel összehasonlítva a sarokban álló, kétfejű sassal díszített rézóra ütése, ami a kereszténység időszámítását jelezte, gyengének, törékenynek tűnt.

A rengések elhaltak. Kis idő múlva Konstantin császár, minden erejét összeszedve, visszaterelte gondolatait az előtte lévő valóságba. Intett, hogy tudassa az őrről, készen áll fogadni azt, bárki legyen is, aki az ajtó előtt várakozik.

Phrantzész, a császár egyik legbizalmasabb szolgálja lépett be, szorosan mögötte karcsú, törékeny alak haladt.

– Helena megérkezett – közölte Phrantzész, és oldalra lépett, hogy látszódjék mögötte a nő.

A császár a nőre nézett. Konstantinápoly nemeshölgyei általában a mivesen kidolgozott díszítésekkel teli ruhákat kedvelték, míg a közrendűek egyszerű, formátlan, fehér köntöst viseltek, mely leomlott a bokájukig. Ez a Helena azonban mintha a kettőt ötvözte volna. Aranyszállal átszőtt tunika helyett a közrendűek fehér ruháját viselte, erre azonban fényűző köpenyt borított, melyet a nemeseknek fenntartott bíbor és vörös helyett sárgára festettek. Arca egyszerre volt érzéki és elbűvölő. Egy virágot idézett fel, olyat, ami inkább rothadna el csillogás közepette, mint hervadna el a magányban.

Prostituált, valószínűleg olyan, aki egész sokra vitte.

Helena lesütötte a szemét, egész testében remegett, a császár azonban látta, hogy szemében a lázas ragyogás olyan izgalomról és hévről árulkodik, ami ritka a hozzá hasonlók közt.

– Tehát értesz a varázsláshoz? – kérdezte a császár.

Szeretett volna minél hamarabb túlesni ezen a meghallgatáson. Phrantész általában óvatos volt és alapos. A körülbelül nyolcezer katonának, akik most Konstantinápolyt védték, csak kis része származott az állandó hadseregből, körülbelül kétezren pedig genovai zsoldosok voltak; a többit Phrantész toborozta a város lakói közül, egyszerre mindig csak egy keveset. Bár ez a legutóbbi ötlete nem különösebben keltette fel a császár érdeklődését, tehetséges miniszterének pozíciója megérdemelte, hogy legalább egy esélyt adjon neki.

– Igen, meg tudom ölni a szultánt. – Helena halk hangja remegett, mint selyemszálak a szellőben.

Öt nappal korábban Helena a palota előtt állt és követelte, hogy engedjék a császár elé. Mikor megpróbálták félrelökni, kis csomagot vett elő, amivel lenyűgözte az őröket. Nem tudták pontosan, mit mutatott nekik, azt azonban igen, hogy nem olyasmi, amit szabad lenne birtokolnia. Ahelyett, hogy a császár elé vitték volna, elfogták és kivallatták, hogy kiszedjék belőle, hogyan tett szert erre a tárgyra. Vallomása bizonyítást nyert, és ekkor Phrantész elé vitték.

Phrantész most elővette a kis csomagot, széthajtogatta a lenvásznat és a császár asztalára helyezte a tartalmát.

A császár éppolyan megkövülten meredt rá, ahogy öt nappal korábban az őrk – de velük ellentétben ő azonnal tudta, mit lát maga előtt.

Több mint kilenc évszázaddal korábban, Nagy Justinianus uralkodása alatt az aranyművesmesterek két színarany, drágakövekkel kirakott kelyhet alkottak, gyönyörű ragyogásuk megragadta az ember lelkét. A két kehely a drágakövek alakját és elrendezését kivéve mindenben egyforma volt. Az egyiket az egymást követő bizánci császárok birtokolták, a másikat több más kincssel együtt elfalazták egy titkos kamrába a Hagia Sophia alapozásakor 537-ben, amikor a nagy templomot újjáépítették.

Annak a kehelynek a ragyogását, amelyet a császár ismert, elhomályosította az idő múlása, amelyik azonban előtte volt, olyan fényesen csillogott, mintha csak tegnap készült volna.

Eleinte senki nem hitte el Helena vallomását, azt gondolták, valószínűleg lopta egyik gazdag vendégétől. Bár sokan hallottak a titkos kamráról a nagy templom alatt, kevesen ismerték pontos elhelyezkedését. Ráadásul a titkos kamra a templom alapjainak hatalmas kövei között bújtt meg, sem ajtók, sem folyosók nem vezettek hozzá. Hatalmas mérnöki teljesítmény nélkül lehetetlen lett volna belépni a kamrába.

Négy nappal korábban azonban a császár elrendelte, hogy gyűjtsék össze a város értékes kincseit, arra az esetre, ha Konstantinápoly elesne. Ezt a döntést csak a kétségbeesés diktálta, hiszen ő maga is tudatában volt, hogy a törökök minden, a városba vezető utat elzártak, szárazföldön és tengeren is, és sehová nem menekülhetne kincseivel.

Harminc munkás dolgozott éjjel-nappal, három napon át, hogy elérjék a titkos kamrát, melynek falai olyan hatalmas kőtömbökből épültek, mint Kheopsz nagy piramisa. A kamra közepén óriási kőszarkofág feküdt, melyet tizenkét vastag, egymást keresztező vasabroncs zárt le. Újabb napba telt, hogy átfűrészeljék a vasabroncsokat, aztán öt munkás – számtalan ór figyelő tekintete előtt – végre le tudta emelni a szarkofág tetejét.

A szemtanúkat nem a csaknem ezer éve elrejtett kincsek és szent tárgyak nyűgözték le, hanem a rajtuk heverő, még mindig friss szőlőfürt.

Helena azt állította, öt nappal korábban hagyta a szőlőt a szarkofágban, és azt is kijelentette, hogy a szőlő felét már megették, csak hét szőlőszem maradt a száron.

A munkások összevetették az általuk megtalált kincseket a kőszarkofág fedelének belsején talált listával: minden megvolt, ki-

véve a kelyhet. Ha a kelyhet ekkorra nem találták volna meg Helenánál, és nem hallgatták volna meg a vallomását, minden jelenlévőt halálra ítélték volna, még akkor is, ha mind megesküdnek rá, hogy a titkos kamra és a szarkofág érintetlennek tűnt.

– Hogy sikerült megszerezned? – kérdezte a császár.

Helena teste még jobban reszketett. Úgy tűnt, varázsereje nem volt elég ahhoz, hogy biztonságban érezze magát. Rémületteltjes tekintettel nézett a császárra, és kipréselte magából a választ.

– Ezek a helyek... úgy látom őket... úgy látom őket, mintha...

– Kereste a megfelelő szót. – ...nyitva lennének.

– Be tudnád mutatni nekem? Vegyél ki valamit egy lezárt ládából.

Helena megrázta a fejét, nyelvét megbénította a félelem. Phrantzészra nézett segítségért.

– Azt mondta, csak egy bizonyos helyen képes a varázslatra, de nem mondhatja el, hol, és senkinek nem szabad követnie. Máskülönben a varázsereje örökre megszűnik – szólalt meg Phrantzész.

Helena hevesen bólogatott.

– Európában ezért már máglyán égettek volna meg – jegyezte meg a császár.

Helena a földre roskadt és átkarolta magát. Apró alakja olyan volt, akár egy gyermeké.

– Tudsz embert ölni? – faggatta tovább a császár.

Helena azonban csak remegett, míg végül Phrantzész többszöri nógatására bólintott.

– Remek – jelentette ki a császár. – Tegyétek próbára!

Phrantzész hosszú lépcsősoron vezette lefelé Helenát. A falmélyedésekben égő fáklyák halovány fényköröket vetettek maguk köré. Minden fáklya alatt két fegyveres katona állt, páncéljuk élénk, reszkető mintákban tükrözte a lángok fényét a falakra.

Phrantész és Helena végül egy sötét pincehelyiség elé értek. A nő szorosabbra húzta maga körül köntösét. Itt tárolta a palota a jeget, amit nyaranta hasznosítottak.

A pincében most nem volt jég. A sarokban, a fáklya alatt egy rab kuporgott, öltözéke alapján anatóliai tiszt. Vad tekintete úgy villogott Phrantész és Helena felé a vasrácsokon túlról, akár a farkasé.

– Látod ezt az embert? – kérdezte Phrantész.

Helena bólintott.

Phrantész egy báránybőr zsákot nyomott a kezébe.

– Most elmehetsz. Hajnal előtt térj vissza a fejével.

Helena kivett a zsákból egy handzsárt, ami félholdként csillogott a fáklyafényben. Visszaadta Phrantésznek.

– Erre nincs szükségem.

Elindult felfelé a lépcsőn, léptei nem keltettek zajt. Ahogy áthaladt a fénykörökön, amelyek a fáklyákat övezték a sötétségben, alakja mintha átváltozott volna – hol nő volt, hol macska –, míg el nem tűnt.

Phrantész az egyik tiszthez fordult.

– Erősítsétek meg az őrséget ezen a részen. – A rab felé bökött.

– Tartsátok állandó megfigyelés alatt!

Miután a tiszt távozott, Phrantész intett a kezével. A sötétségből egy férfi alakja bontakozott ki. Egy szerzetes fekete köntösét viselte.

– Ne menj túl közel hozzá – mondta Phrantész. – Ha szem elől téveszted, az nem baj, de semmilyen körülmények között ne engeddd, hogy észrevegyen.

A szerzetes bólintott, és éppolyan csendesen ment fel a lépcsőn, mint a nő.

XI. Konstantin azon az éjjelen semmivel nem aludt jobban, mint bármelyik másik éjszakán, amióta megkezdődött Konstantinápoly

ostroma: a nehéz ágyúzás lökései minden egyes alkalommal felriasztották, épp, mikor már elaludt volna. Még hajnal előtt kiment a dolgozószobájába, ahol Phrantzész várta.

A boszorkányról már meg is feledkezett. Apjától, II. Mánueltól és bátyjától, VIII. Ióannésztól eltérően Konstantint gyakorlatias gondolkodás jellemezte, és tudta, hogy akik a csodákban bíznak, azokra idő előtti halál vár.

Phrantzész az ajtó felé intett, és Helena hangtalanul belépett. Éppolyan riadtnak tűnt, mint amikor a császár legutóbb látta. Keze remegett, ahogy felemelte a báránybőr zsákot.

Konstantin, amint meglátta a zsákot, tudta, hogy csak pazarolta az idejét. A zsák lapos volt, és nem folyt belőle a vér. Egyértelmű volt, hogy nincs benne a fogoly feje.

Phrantzész arcán azonban nem látszott csalódottság, inkább szórakozottnak tűnt, zavartnak, mint aki alva jár.

– Nem hozta el, amit akartunk, igaz? – kérdezte a császár.

Phrantzész elvette a zsákot Helenától, a császár asztalára tette és kinyitotta. Úgy nézett a császárra, mint aki kísértetet lát.

– Majdnem megtette.

A császár benézett a zsákba. Az alján valami lágy, szürkés akármicsoda hevert, ami régi ürüfaggyúra emlékeztette. Phrantzész közelebb tolta a gyertyatartót.

– Annak az anatóliainak az agya.

– Felvágta a koponyáját? – Konstantin Helenára pillantott. A nő úgy reszketett köpenyében, mint egy ijedt kisegér.

– Nem, a rab holtteste sértetlennek tűnt. Hús emberem figyelte, őrségváltásonként öt, különféle szögekből. A pince őrei is riadókészültségben voltak, egy szúnyog sem juthatott volna be. – Phrantzész elhallgatott, mintha emlékei megdöbbenették volna.

A császár biccentett, hogy folytassa.

– Két órával Helena távozása után a rab hirtelen rángatózni kezdett és holtan esett össze. A helyszínen lévő szemtanúk közt

volt egy tapasztalt görög orvos és több, számos csatát megjárt veterán. Egyikük sem látott még senkit így meghalni. Helena egy óra múlva visszatért és megmutatta nekik ezt a zsákot. A görög orvos felvágta a holttest koponyáját. Üres volt.

Konstantin szemügre vette az agyat a zsákban. Teljes volt, semmi sérülés nem látszott rajta. A törekeny szervet nagy gonddal emelték ki. Konstantin Helena ujjaira meredt, melyek a köntös széleit markolták. Elképzelte a karcsú ujjakat, amint kinyújtva egy gomba felé nyúlnak a fűben, vagy virágot szednek le egy ág végéről...

A császár felemelte tekintetét a fal felé, mintha olyasvalamit figyelne, ami a falon túl kel fel a horizonton. A palota megrázkódott a hatalmas ágyúk újabb lövésétől, de a császár most először nem érezte a remegést.

Ha tényleg léteznek csodák, akkor itt az ideje, hogy megtörténjenek.

Konstantinápoly kétségbeesetten szorult helyzetben volt, de még nem veszett el minden remény. Ötheti véres küzdelem során az ellenség is súlyos veszteségeket szenvedett. A török holttestek halma helyenként olyan magasra emelkedett, mint a városfalak, és a támadók éppúgy kimerültek már, mint a védők. Pár napja egy bátor genovai flotta áttörte a blokádot a Boszporuszon, értékes utánpótlással és segítséggel. Mindenki úgy vélte, előőrsként érkeztek, és további támogatás követi majd őket a keresztény világ többi részétől.

Az oszmán táborban alacsony volt a harcmorál. A legtöbb parancsnok titokban szeretne volna elfogadni a fegyverszünetet, amit a bizánci udvar ajánlott, és kész volt visszavonulni. Egyetlen ember volt az oka, hogy az oszmánok még nem vonultak vissza.

Ez az ember folyékonyan beszélt latinul, értett a tudományokhoz és a művészetekhez, tehetséges volt a hadviselésben. Nem habozott belefojtani fivérét a fürdőkádba, hogy biztosítsa útját a trón felé; csapatai előtt fejezett le egy gyönyörű rabszolgalányt, hogy

mutassa, nem kísértik meg a nők. II. Mehmed szultán volt a tengely, amely körül az oszmán hadigépezet kerekei forogtak. Ha a tengely eltörik, a gépezet darabjaira hullik.

Talán valóra vált a csoda.

– Miért vállalkoznál erre? – kérdezte a császár. Még mindig a falat nézte.

– Szeretném, ha emlékeznének rám. – Helena már várta ezt a kérdést.

Konstantin bólintott. A pénz, a kincsek nem vonzották ezt a nőt; nem volt olyan kamra vagy lakat, ami távol tarthatta volna attól, amit megkívánt. A tiszteletre azonban vágyhatott egy prostituált.

– A keresztesek leszármazottja vagy?

– Igen. – Helena elhallgatott, majd gondosan hozzátette: – Nem a negyedik keresztes hadjáratban részt vevőké.

A császár Helena fejére tette a kezét. A nő letérdelt.

– Menj, gyermek. Ha megölöd II. Mehmedet, te leszel Konstantinápoly megmentője, és mindörökké szentként fognak emlékezni rád. A szent város szent asszonya leszel.

Alkonyatkor Phrantzész a Szent Romanosz-kapu közeli falakra vezette Helenát.

A falak mellett, a földön a homok feketévé vált a haldoklók vérétől. Holttestek heverték mindenfelé, mintha csak az égből hullottak volna le. Kicsivel távolabb az óriási ágyúk fehér füstje ott lebegett a csatamező felett, valószerűtlenül könnyedén és kecsesen. Még távolabb, az ólomszürke ég alatt az oszmán tábor oly messze terjedt, ameddig a szem ellátott, a párás tengeri szélben lobogó zászlók oly sűrűn sorakoztak, hogy egész erdőt alkottak.

A másik irányban az oszmán hadihajók úgy lepték el a Boszporuszt, mintha fekete vasszögek seregét szúrták volna a tenger kék szövetébe.

Helena lehunyta a szemét. *Ez az én csatamezőm; ez az én háborúm.*

Gyermekkorá legendái jutottak eszébe, a történetek, melyeket apjától hallott. Európában, a Boszporusz túloldalán volt egy provençe-i falu. Egy nap felhő ereszkedett le a falura, és a felhőből gyermekek hadserege sétált elő, páncéljukon vörös keresztek ragyogtak fényesen, fejük felett angyal repült. Őse, a falu egyik lakója csatlakozott hozzájuk a hívásukra, és áthajózott a Földközi-tengeren, hogy Istenért harcoljon a Szentföldön. Egyre magasabbra jutott a ranglétrán, és templomos lovag lett. Később Konstantinápolyba jött, ahol találkozott egy gyönyörű nővel, egy szent harcosal. Egymásba szerettek és életet adtak ennek a dicső családnak...

Később, amikor nagyobb lett, megtudta a valóságot: a történet nagy vonalakban igaz volt. Őse valóban részt vett a gyermekek keresztes hadjáratában, nem sokkal azután, hogy a falvakban pestis pusztított, ő pedig abban a reményben csatlakozott, hogy megtöltheti a gyomrát. Mikor leszállt a hajóról, Egyiptomban találta magát, ahol több mint tízezer másik gyermekkel együtt eladták rabszolgának. Többévnnyi szolgaság után megszökött és Konstantinápolyba sodorta az élet, ahol valóban találkozott egy női harcosal, egy szent lovaggal. Az ő sorsa sem volt azonban jobb, mint a férfié. A Bizánci Birodalom azt remélte, a kereszténység elit csapatai érkeznek majd, hogy segítsék őket a hitetlenek elleni harcban, ehelyett azonban törékeny nőkből álló sereg jött, szegények, mint a koldusok. A bizánci udvar nem volt hajlandó támogatni ezeket a „szent harcosokat”, és a női lovagokból prostituáltak lettek.

Helena „dicső” családja több mint száz éven át épphogy csak meg tudott élni. Apja idejére már egyre kínzóbb szegénységben éltek. Az éhes Helena úgy döntött, folytatja azt a foglalkozást, amit dicső őse űzött, de mikor apja megtudta ezt, megverte, majd azt mondta, megöli, ha még egyszer rajtakapja... hacsak haza nem hozza az ügyfeleit, hogy ő jobb árat tudjon kialkudni és félre tudja tenni a pénzt, „persze Helena számára”.

Helena elhagyta otthonát, innentől egyedül élt és egyedül úzte a foglalkozását. Járt Jeruzsálemben és Trabzonban, még Velencébe is ellátogatott. Már nem volt éhes, és gyönyörű ruhákat viselt. Tudta azonban, hogy semmiben nem különbözik a fűszáltól, ami az út mentén nő a sárban: rálépnek az utazók, és onnantól meg sem lehet különböztetni a piszoktól.

Aztán találkozott a csodával.

Helena nem akart Jeanne d'Arcként tekinteni önmagára, hiába volt ő is olyan nő, akit isteni ihletés vezérelt. Mit kapott az orléans-i szűz Istentől? Csak egy kardot. Helenának azonban olyasvalamit adott Isten, amitől a legszentebb nővé válik Mária után.

– Nézd, az ott el-Fātiḥ tábora – mutatott Phrantzész a Szent Romanosz-kapuval szemben lévő vidékre.

Helena arrafelé pillantott és bólintott.

Phrantzész újabb birkabőr zsákot nyomott a kezébe.

– Három portréja van benne, különböző szögekből, különböző öltözékekben. Adtam egy kést is – szükséged lesz rá. Az egész fejére szükségünk van, nem csak az agyára. Legjobb, ha alkonyatig vársz. Napközben nem lesz a sátrában.

Helena átvette a zsákot.

– Ne feledd a figyelmeztetésemet!

– Nem fogom.

Ne kövessetek! Ne lépjétek be oda, ahová mennem kell! Máskülönben a mágia nem fog működni, soha többé.

A kém, aki legutóbb szerzetesnek öltözve követte Helenát, elmondta Phrantzésznek, hogy a nő igen óvatos volt: több alkalommal is visszafordult, körbejárt, míg el nem ért a Blachernae negyedbe, a városnak abba a részébe, amelyet legerősebben támadtak a törökök ágyúi.

A kém figyelte, ahogy Helena belép egy minaret romjai közé, ami egykor egy mecset részét alkotta. Mikor Konstantin parancsot adott rá, hogy pusztítsák el a mecseteket a városban, ezt a

tornyot meghagyták, mert a legutóbbi pestis során pár beteg berohant oda, és miután meghaltak, senki nem akart a közelébe menni. Mikor megkezdődött az ostrom, egy eltévedt ágyúgolyó leomlasztotta a minaret felső részét.

A kém követte Phrantész utasítását és nem lépett be a minaretbe, de kikérdezett két katonát, akik egyszer már jártak a minaretben, mielőtt eltalálta az eltévedt ágyúgolyó. Elmondták a kémnek, hogy őrszemet akartak állítani az építmény tetejére, de letettek róla, mikor rájöttek, hogy nem elég magas. Elmondták azt is, hogy nincs odabenn semmi, csak pár holttest, amelyek már annyira lebomlottak, hogy csak a csontváz maradt belőlük.

Phrantész ezúttal senkit nem küldött, hogy kövesse Helenát. Nézte, ahogy a nő átjut a falak tetején tolongó katonák tömegén, világos köntöse élesen elütött a sárral, vérral bemocskolt páncéltól. A kimerült katonák azonban ügyet sem vetettek rá. Helena lement a falakról, majd anélkül, hogy nyilvánvalóan megpróbálta volna lerázni azt, aki esetleg követi, elindult a Blachernae negyed felé.

Leszállt az éj.

XI. Konstantin a padlón száradó vízfoltot, szertefoszló reményeinek metaforáját nézte.

Tucatnyi kémje nyomán maradt itt ez a folt. Múlt hétfőn a kémek – akik az oszmán erők egyenruháit és turbánjait viselték – apró vitorlással merészkedtek át lopva a blokádon, hogy üdvözljék az európai flottát, amely jön, hogy erősítést hozzon az ostromlott Konstantinápolynak. Csak az üres Égei-tengert látták, a flottának, melyről mindenki beszélt, még az árnyékát se. A csalódott kémek teljesítették kötelességüket és visszajutottak a blokádon át, hogy elhozzák a császárnak a borzalmas hírt.

Konstantin végre megértette, hogy a segítség, melyet az európaiak ígértek, álom volt csupán. A kereszténység királyai ridegen

úgy döntöttek, hagyják, hogy Konstantinápoly a hitetlenek martaléka legyen, azok után, hogy ez a szent város oly sok évszázadon át ellenállt a mohamedánok támadásainak.

Riadt kiáltások ütötték meg a fülét odakintről. Egy ór lépett be, és közölte, hogy holdfogyatkozás kezdődött – borzasztó előjel. Azt beszéltek, Konstantinápoly nem esik el, amíg a hold ragyog.

Az ablak keskeny részén át Konstantin nézte, ahogy a hold eltűnik az árnyékban, mintha egy sír nyelné el fenn, az égen. Tisztában volt vele, anélkül, hogy tudta volna, miért, hogy Helena sosem fog visszatérni, ő pedig sosem fogja ellensége fejét látni.

Eltelt egy nap, majd egy éjszaka. Helenáról semmi hír nem érkezett.

Phrantész és emberei megálltak a Blachernae negyed minaretje előtt, majd leszálltak lovaikról.

Mindenki döbbsenten állt.

Az újonnan felkelt hold hideg, fehér fényében a minaret teljesnek tűnt, éles csúcsa a csillagos ég felé mutatott.

A kém megesküdtött rá, hogy amikor legutóbb itt járt, a minaret teteje hiányzott. Ezt számos más tiszt és katona is megerősítette, akik ismerték a környéket.

Phrantész azonban rideg, dühödt tekintettel nézett a kémre. Nem számít, hányan tanúsították az ellenkezőjét, a kém minden bizonnyal hazudott: az ép minaret vasszilárd bizonyítékul szolgált erre. Phrantésznek ugyanakkor nem volt ideje arra, hogy büntetést szabjon ki: most, hogy a város nemsokára elesik, senki nem menekülhet a hódító büntetése elől.

A mellette álló katona, mikor meglátta Phrantész arckifejezését, úgy döntött, inkább csendben marad. Tudta, hogy a minaret hiányzó tetejét nem pusztította el az ágyúgolyó. Két héttel korábban ő vette észre egy reggelen, hogy a minaret felső fele eltűnt, de előző éjjel nem lőttek az ágyúk, és arra is emlékezett, hogy nem

látott törmeléket a földön a minaret körül. A két katona, aki aznap reggel vele volt, azóta elesett a csatában, ő pedig most nem akart mondani semmit, mert tudta, hogy nem hinnének neki.

Phrantész és emberei beléptek a minaret alsó részébe, ahol szemügyre vehették a pestis áldozatainak holttestét, melyek darabjait a kóbor kutyák széthordták a romok között, élő embernek azonban semmi nyoma nem volt.

Felmentek a lépcsőn és elérték az emeletet, ahol a fáklyák reszkető fényénél megpillantották az egyik ablak alatt összekuporodva fekvő Helenát. Úgy tűnt, alszik, de félíg lehunyt szeme visszatükrözte a fáklyafényt. Ruhája szakadt volt és piszkos, haja rendetlen. Arcán pár véres karmolásnyom húzódott, talán saját maga ejtette őket.

Phrantész körülnézett. A minaret tetején voltak, üres, kúptetejű helyiségben. Láta, hogy mindent vastag por borít, de pár nyomot is észrevett a porban, mintha hozzájuk hasonlóan Helena is csak nemrég érkezett volna.

A nő felébredt, és kezével a falat markolászva felállt. Az ablakon bevilágító holdfénytől az arcát körülvevő kócos haj ezüstös glóriának tűnt. Tágra nyílt szemmel bámult maga elé, látszott rajta, hogy csak nagy nehezen tér vissza a jelenbe. Utána azonban ismét lehunyta a szemét, mintha próbálna belekapaszkodni az álomba.

– Mit csinálsz itt? – kiáltott rá Phrantész.

– Nem... tudok *odamenni*.

– Hova?

Helena még mindig félíg lehunyt szemmel állt előttük, hogy ízelgesse az emléket, mint egy gyerek, aki magához szorítja kedvenc játékát és nem hajlandó lemondani róla.

– Oly sok *ott* a szabad tér, olyan kényelmes... – Kinyitotta a szemét és rémülten nézett körül. – Itt azonban... olyan, mintha

koporsóban lennék, akár bent vagyok a minaretben, akár odakinn. *Oda* kell mennem!

– Mi van a küldetéseddel?

– Várj! – Helena keresztet vetett. – Várj!

Phrantész kimutatott az ablakon.

– Már túl késő a várakozáshoz.

Hullámokban tört rájuk a zaj. Aki alaposan figyelt, észrevehette, hogy két forrásból származik.

Az egyik zaj a városfalakon kívülről jött. II. Mehmed úgy döntött, holnap indítja meg a végső támadást Konstantinápoly ellen. Az ifjú szultán ebben a pillanatban épp az oszmán táboron lovagolt át, és megígérte katonáinak, hogy ő csak magát Konstantinápolyt akarja; a kincsek és Konstantinápoly asszonyai a katonáké lesznek, és a város eleste után három napot kapnak a fosztogatásra, övük lesz minden, amit akarnak. A szultán ígérete hallatán minden katona éljenzésben tört ki, örömrivalgásukba trombiták és dobok hangja vegyült. Az örömteli zaj, valamint a táborok előtt égő tüzek füstje és szikrái a halál fojtogató dagályaként borultak rá Konstantinápolyra.

A Konstantinápoly felől érkező zaj ezzel szemben gyászos volt és visszafogott. A város minden lakója végigvonult az utcákon, és a Hagia Sophiánál gyülekeztek, hogy részt vegyenek egy végső misén. Ez a jelenet sosem játszódott még le a kereszténység történelmében és nem is fog soha többé: az ünnepélyes himnuszok kíséretében, a gyertyák halovány fényében a bizánci császár, a konstantinápolyi pátriárka, Kelet ortodox keresztényei és Itália katolikusai, a teljes páncélzatot viselő katonák, Velence és Genova kereskedői és tengerészei, hétköznapi polgárok sokasága mind összegyűlt Is-ten előtt, hogy felkészüljön élete utolsó csatájára.

Phrantész tudta, hogy terve kudarcot vallott. Lehet, hogy Helena nem volt több ügyes csalónál, és semmiféle varázserővel

nem rendelkezett – ez a lehetőség messze a legjobb volt, amit el tudott képzelni. Volt azonban egy másik, veszedelmesebb eshetőség is: hogy valóban rendelkezett varázserővel, és már el is ment II. Mehmedhez, akitől új küldetést kapott.

Elvégre mit adhatna neki az összeomlás szélén álló Bizánci Birodalom? Valószínűtlennek tűnt, hogy a császár ígérete, mely szerint szentként fogják tisztelni, valaha is valóra válhat: sem Konstantinápolyról, sem Rómáról nem lehetett elképzelni, hogy szentté avat egy boszorkányt és szajhát. Sokkal valószínűbb, hogy Helena úgy tért vissza, hogy két új célpont lebegett a szeme előtt: XI. Konstantin és maga Phrantzész.

Nem volt-e erre már korábban is példa: Orbán, a magyar mérnök? Először XI. Konstantinnak hozta el óriás ágyúi terveit, a császárnak azonban még arra sem volt pénze, hogy a bérét megadja, nemhogy arra, hogy ilyen hatalmas szerkezetek építését finanszírozni tudja. Orbán ekkor elment II. Mehmedhez, és a napi többszöri ágyúlövések állandó emlékeztetőül szolgáltak árulására.

Phrantzész a kémre nézett, aki azonnal előhúzta kardját és Helena mellkasába döfte. A kard áthatolt a nő testén és beleakadt egy résbe mögötte, a falon. A kém megpróbálta kihúzni a kardot, de nem sikerült. Helena megfogta a kard markolatát, és a kém inkább elengedte a fegyvert, hogy ne kelljen hozzáérnie a kezéhez.

Phrantzész és emberei távoztak.

Helena egyetlen hangot sem ejtett kivégzése alatt. Lassan leengedte a fejét, és ahogy már nem sütött rá a holdfény, az ezüstös glória, melyet fürtjei alkottak, elsötétült. A holdfény megvilágított egy talpalatnyi helyet a padlón a minaret sötétjében; vékony vérpatak csorgadozott végig rajta, mint egy karcsú, fekete kígyó.

A városon kívülről és belülről jövő zajok is elhallgattak a nagy csatát megelőző csendben. A Keletrómai Birodalom utolsó hajna-

lát üdvözölte ezen a Földön, Európa és Ázsia, szárazföld és tenger találkozásánál.

A minaret emeletén a női mágus a falnak szegezve halt meg. Ő volt talán az egyetlen igazi mágus az emberiség egész történelmében. Tíz órával korábban sajnos a mágia igen rövid kora is véget ért.

A mágia kora 1453. május 3-án kezdődött, délután négy órakor, mikor a magas dimenziójú töredék először találkozott a Földdel. 1453. május 28-án, este kilenc órakor ért véget, mikor a töredék teljesen maga mögött hagyta a Földet. A világ huszonöt nap és öt óra után visszatért normális keringési pályájára.

Május 29-én este Konstantinápoly elesett.

Mikor a nap véres mészárlása a vége felé közeledett, XI. Konstantin szembefordult a beáradó oszmán hadakkal és felkiáltott:

– A város elesett, de én még élek! – Ezután letépte magáról császári palástját és kardot rántott, hogy fogadja a rátörő hordákat. Ezüstös páncélja egy pillanatig úgy csillogott, mint sötétvörös kénsavval teli edénybe dobott fémes föliadarabka, aztán eltűnt.

Konstantinápoly elestének történelmi jelentősége még évekig nem volt nyilvánvaló. A legtöbbeknek csak az jutott róla eszébe, hogy ez jelezte a Római Birodalom utolsó, ziháló lélegzetvételét. Bizánc ezeréves keréknyom volt az ókori Róma kerekei mögött, és bár egy ideig ragyogásnak örvendett, végül úgy párolgott el, mint víztócsa a napsütésben. Az ókori rómaiak egykoron ott fűtőréstek hatalmas, fényűző fürdőikben, és azt hitték, birodalmuk éppúgy örökké fog tartani, akár a gránit, melyből azok a medencék épültek, amelyekben épp úszkáltak.

Nincs lakoma, ami örökké tartana. Minden véget ér egyszer. Minden.